

ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณีค่าทนายความในคดีฟอกเงิน

Asset Involved in Predicate offenses : A Case Study on
Attorney's Fee in Money Laundering

โดย

ประลอง สิริภูท

Police Lieutenant Colonel Pralong Siripool

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2549

ISBN 974-9730-88-7

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะนิติศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

พ.ต.ท. ประลอง ศิริภูณ

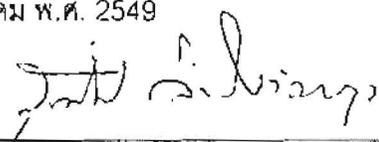
เรื่อง

ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน:
ศึกษาเฉพาะกรณีค่าทนายความในคดีฟอกเงิน

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

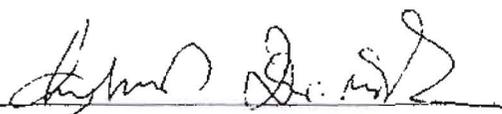
เมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มินะกิเชษฐ)

กรรมการวิทยานิพนธ์

(พ.ต.อ. ยุทธพล ดิษฐะมาน)

กรรมการวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ เดชอุดม ไกรฤทธิ)

บทคัดย่อ

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542 ประเทศไทยได้มี พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ. 2542 ใช้บังคับเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมที่นำเงิน ทรัพย์สิน หรือรายได้จากการกระทำความผิดมูลฐานไปทำการฟอกเงิน เพื่อปกปิด ซ่อนเร้น ซ่อนพรางแหล่งที่มา เจ้าของที่แท้จริง หรือผลประโยชน์ของทรัพย์สิน มาตรการสำคัญของกฎหมายฉบับดังกล่าวได้แก่ การริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่ง และมาตรการทางอาญาในการลงโทษกับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินและการริบทรัพย์สินทางอาญา มาตรการทั้งสองได้กำหนดเพิ่มเติม นอกเหนือไปจากการลงโทษผู้กระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดไว้ นับว่าเป็นกฎหมายที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดฉบับหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่มีความ สลับซับซ้อนยากต่อการปราบปราม หรือมีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ และการก่อ การร้าย

มาตรการทั้งสองจำเป็นต้องนำมาใช้ควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการ บังคับใช้กฎหมาย แต่กฎหมายฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายที่นำต้นแบบมาจากกฎหมาย ต่างประเทศและนำมาบัญญัติเป็นกฎหมายภายในของประเทศไทย ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับ ใช้กฎหมายไม่เข้าใจถึงเจตนารมณ์ ความเป็นมา หลักการ กระบวนการ ประเภทและขอบเขต ของการริบทรัพย์สินตามมาตรการต่างๆอย่างแท้จริง การริบทรัพย์สินก็อาจเกิดความเสียหายและ กระทบต่อสิทธิของบุคคลภายนอกผู้สุจริต เช่น กรณีศึกษาเรื่องคำทนายในคดีฟอกเงินที่เป็น ทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน

การวิจัยพบว่า มาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งไม่ขัดรัฐธรรมนูญ ไม่ถือว่าเป็นการ ลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำสอง และสามารถนำมาตราการดังกล่าวมาบังคับใช้ให้มีผลย้อนหลังได้

สำหรับคดีอาญาริบค่าทนายความในคดีฟอกเงินไม่สามารถกระทำได้เพราะเป็น การกระทบสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ส่วนคดีแพ่งหากเป็นทรัพย์สินที่ เกี่ยวกับการกระทำความผิดก็สามารถริบได้ แต่ไม่กระทบสิทธิเรียกร้องของทนายความที่มีต่อ ลูกความ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย ได้แก่ กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินควร แยกมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งออกจากมาตรการทางอาญาให้ชัดเจน และกรณีคำ ทนายความ ควรกำหนดทำนองเดียวกับค่าทนายความในท้ายบัญชีประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้จากความกรุณาของบุคคลผู้มีพระคุณที่เกี่ยวข้องหลายท่าน โดยเฉพาะท่าน รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ ที่ยอมสละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมทั้งให้คำแนะนำต่างๆ ทั้งแนวคิด หลักการ และแง่มุมใหม่ๆ ในการศึกษาพร้อมทั้งกรุณาตรวจแก้ไข แนะนำหนังสือและบทความที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำให้ผู้เขียนสามารถมองเห็นปัญหาที่จะต้องค้นคว้าวิจัยได้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล สำหรับข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ และกรุณาสละเวลารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.อ. ยุทธบูล ดิสละมาน และ อาจารย์ เดชอุดม ไกรฤทธิ์ ที่กรุณา รับเป็นกรรมการสอบโดยชี้แนะประเด็นปัญหาทางกฎหมายและข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดาและครอบครัวของผู้เขียนที่คอยให้กำลังใจ ขอขอบคุณ อาจารย์ ฤติมา และลูกชายทั้งสองที่สละเวลาเพื่อให้ผู้เขียนได้ศึกษาอย่างเต็มที่ ขอขอบคุณใกล้รุ่งฯ จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อาจารย์ จริยาวดี มิตรสูงเนิน อาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่คอยกระตุ้นเตือนและให้ความช่วยเหลือเสมอมา รวมถึงน้องๆ นักศึกษาปริญญาโทสาขากฎหมายอาญารหัส 45 สำหรับกำลังใจทั้งหมด

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าหรือประโยชน์ก่อให้เกิดผลดีด้วยประการใดๆ ผู้เขียนขอกราบเท้ามอบให้แก่บิดา บุรพจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลายที่ผู้เขียนได้นำความรู้ของท่านมาอ้างอิงในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แต่หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

พ.ต.ท. ประลอง ศิริกุล
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2549